

kommende af Tabet af det gamle tyske Marked —, tyskeToldforanstaltninger, Landbrugets store Udpining under Krigen og endelig de Tab, som den desværre saa hurtige Kronestigning har givet Anledning til. Der er altsaa Tale om en Række samvirkende Aarsager, for hvilke der udførligt og sagligt er gjort Rede i Realkreditkommissionens Betænkning, og som jeg derfor ikke behøver at komme nærmere ind paa, men kun her har villet nævne for at skabe Baggrunden for det Lovforslag, jeg herved har den Ære at fremsætte. Landbrugets samlede Gæld i de sønderjydske Landsdele maa nu anslaaes til ca. 340 Mill. Kr. eller 100 Mill. Kr. mere, end Tilfældet var i 1914. Et meget stort Tal af sønderjydske Landbrugere har en stor løs Gæld bag deres Prioritetslaan, og mange har maattet skaffe Midler bag 1ste Prioritet ved Hjælp af Banklaan til høj Rente og med forholdsvis kort Frist samt ved Hjælp af Veksellaan. I nogen Maade har man imødegaaet Virkningerne af denne Form for Laanstiftelse i fast Ejendom ved de 9 Mill. Kr., som fra Statens Side stilledes til Raadighed for de sønderjydske Sparekasser til Udlaan i 2den Prioritet mod Kaution, men helt fyldestgørende har man aldeles ikke kunnet løse Opgaven ad denne Vej. Endnu hviler der et meget stærkt økonomisk Tryk over talrige sønderjydske Landbrugere som Følge af den saare mangelfulde Ordning, de har kunnet opnaa med Hensyn til Laanemidler bag 1ste Prioritet. Disse Forhold gør, at der kan være Fare for, at mangan baade dygtig og driftig Mand kan miste sin Ejendom, som han, hvis han kunde faa sine Prioritetsforhold nogenlunde rimeligt ordnet, fortsat kunde forblive i Besiddelse af.

Der har for Regeringen fra interesserede Kredse foreligget en Række Planer til Bedring af disse Forhold; disse Planer har været optaget til nøje Overvejelse indenfor Regeringen, og den er naaet til det Resultat, at man neppe kan imødegaa de Vanskeligheder, Talen her er om, ved at bevæge sig paa 1ste Prioritets Omraade. Grunden hertil ligger i selve Realkreditinstitutionernes nødvendige Udformning, de ved Laanenes Til- deling af Renteydelsen afhængige Laanebeløb, Kasseobligationkursernes Afhængighed af Tilbud og Efterspørgsel paa Penge- markedet og adskilligt andet, som ganske sikkert ikke, i hvert Fald ikke indenfor 1ste Prioritets Omraade, aabner nogen almin-

delig Adgang til at komme de nødstedte Ejendomsbesiddere til Hjælp.

Meningen med det foreliggende Lovforslag er at yde Hjælp indenfor det forsvareliges Grænser, hvor Hjælp kan ydes, ved Konvertering af Laan bag 1ste Prioritetslaan i Ejendomme især ved Konvertering af Laan af den Karakter, jeg allerede har skildret. Det er Regeringens bestemte Opfattelse, at Hjælpen maa ydes paa de sekundære Prioriteters Grund; hertil sigter det foreliggende Lovforslag, og jeg skal tillade mig at gøre Rede for dets Hovedindhold, idet jeg dog udtrykkeligt betoner, at naar det har været muligt at fremsætte dette Lovforslag, er det, fordi man fra mere end een Side har mødt Forstaaelse og Offervillie overfor Løsningen af denne Sag. Af Realkreditkommissionens Betænkning fremgaar det, at det Laaneomraade, som man gennem det foreliggende Lovforslag tænker sig at tilvejebringe en Konvertering af, ligger indenfor en Maksimumsgrænse af omkring en Snes Millioner Kroner, og paa dette Udlaansbeløb er den her foreslaaede Sønderjydske Laanefond baseret. Midlerne til denne Laanefond har Regeringen jo maattet tilvejebringe, og den første Tanke var naturlig at søge ud paa det fremmede Laanemarked for at tilvejebringe Summen, som tænktes rejst gennem et statsgaranteret Laan optaget af „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“. Adskillige Grunde kunde tale for, at man søgte at tilvejebringe Midlerne ved Hjælp af et udenlandsk Laan af denne Størrelse. Andre Grunde talte imod, og Regeringen har fundet, at de sidste var de vægtigste, saa meget mere som det har vist sig muligt at opnaa et indenlandsk Laan paa 20 Mill. Kr. til „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“ mod Statsgaranti paa Betingelser, der er gunstigere end dem, det er muligt at opnaa paa det udenlandske Laanemarked; Laanet ydes Hypotekbanken til Parikurs og mod en aarlig Rente af $5\frac{1}{2}$ pCt., Laanet ydes afdragsfrit i 3 Aar, og derefter afdrages Laanet i 60 halvaarlige Terminer, saaledes at det er opsigeligt fra „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“s Side efter Forløbet af 15 Aar efter Laanets Stiftelse. Hypotekbanken optager Laanet i Livsforsikringsselskaber, som har Hjemsted her i København, og som Regeringen har henvendt sig til. Det fordeles med 6 Mill. Kr. paa Forsikringsselskabet Hafnia og med 4 Millioner paa det med dette Selskab samvirkende „Dansk Folkeforsikringsselskab“, „Statsanstalten for Livsforsikring“ tegner 6 Mill. Kr., Forsikrings-